

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2025
(OR. en)

14906/1/25
REV 1
PV CONS 57
ENV 1153
CLIMA 499
PARLNAT

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(Περιβάλλον)
4 Νοεμβρίου 2025

1. Έγκριση της ημερήσιας διάταξης

Το Συμβούλιο ενέκρινε την ημερήσια διάταξη, ως έχει στο έγγραφο 14489/25.

2. Έγκριση των σημείων «Α»

Κατάλογος μη νομοθετικών δραστηριοτήτων

14602/25

Το Συμβούλιο ενέκρινε όλα τα σημεία «Α» που περιέχονται στο ανωτέρω έγγραφο, περιλαμβανομένων όλων των εγγράφων COR και REV με γλωσσικές αλλαγές τα οποία υποβλήθηκαν προς έγκριση.

Νομοθετικές διαβουλεύσεις

(Δημόσια σύσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

3. Τροποποίηση του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα 14715/25
Γενική προσέγγιση

Το Συμβούλιο κατέληξε σε γενική προσέγγιση σχετικά με τον κανονισμό για την τροποποίηση του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, ως έχει στο έγγραφο 14960/25 + COR 1. **Η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Σλοβακία και η Τσεχία** δήλωσαν ότι δεν ήταν σε θέση να υποστηρίξουν τη γενική προσέγγιση. **Η Βουλγαρία** δήλωσε ότι απέχει από τη γενική προσέγγιση.

Η Αυστρία, η Γερμανία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Σλοβακία και η Επιτροπή υπέβαλαν δηλώσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στο παράρτημα.

Μη νομοθετικές δραστηριότητες

4. Υποβολή από την ΕΕ επικαιροποιημένης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC)
Έγκριση 14716/25

Διάφορα

5. Νομοθετικές προτάσεις υπό εξέταση (Δημόσια σύσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

Επείγουσα ανάγκη αναβολής και ουσιαστικής απλούστευσης του κανονισμού της ΕΕ για την αποψίλωση των δασών (EUDR)

14736/25

Ενημέρωση από την Αυστρία

Το Συμβούλιο έλαβε υπό σημείωση την ενημέρωση που παρασχέθηκε από την Αυστρία, καθώς και τις παρεμβάσεις άλλων αντιπροσωπιών.

Πρώτη ανάγνωση

Σημείο βασισόμενο σε πρόταση της Επιτροπής

Δήλωση σχετικά με το νομοθετικό σημείο «B» που περιέγεται στο έγγρ. 14489/25

**Σχετικά με το
υπ' αριθ. 3 σημείο
«B»:**

**Τροποποίηση του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα
Γενική προσέγγιση**

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

«Η Αυστρία σημειώνει τον φιλόδοξο στόχο που καθορίζεται στο νομοθέτημα της ΕΕ για το κλίμα για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 90 % έως το 2040. Είναι σαφές ότι τέτοιοι φιλόδοξοι στόχοι απαιτούν τη θέσπιση ενός ισχυρού και αξιόπιστου ευνοϊκού πλαισίου, το οποίο θα παρέχει ασφάλεια δικαίου για τη διασφάλιση μιας στέρερης ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης και την αποφυγή της διαρροής άνθρακα.

Μολονότι αναγνωρίζεται ότι δεν είναι δυνατή η οριστικοποίηση όλων των επιμέρους λεπτομερειών στο πλαίσιο της τρέχουσας έκδοσης του νομοθετήματος της ΕΕ για το κλίμα και ότι πολλές πτυχές θα εξεταστούν σε προσεχείς νομοθετικές προτάσεις, εξακολουθεί να είναι αναγκαίο να παρέχει το νομοθέτημα για το κλίμα ένα σαφές και προβλέψιμο πλαίσιο για τις επιχειρήσεις μας προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική μετάβασή τους σε ένα μέλλον χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Ο μετασχηματισμός προς την κλιματική ουδετερότητα αποτελεί ευκαιρία για καινοτομία και ανάπτυξη. Την ίδια στιγμή, πρέπει να λάβουμε υπόψη τόσο τους κινδύνους όσο και τις προκλήσεις που συνοδεύουν αυτήν τη μετάβαση. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ύπαρξη ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τη βιομηχανία μας, είναι ζωτικής σημασίας να επαναφέρουμε ένα ελκυστικό επενδυτικό κλίμα που θα διασφαλίζει την οικονομική ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και την κοινωνική σταθερότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, τα ακόλουθα βασικά στοιχεία εξακολουθούν να έχουν ιδιαίτερη σημασία για την Αυστρία:

- **Βραδύτερη πορεία σταδιακής κατάργησης της κατανομής δωρεάν δικαιωμάτων στο ΣΕΔΕ από το 2028:**
 - Η Αυστρία τονίζει την ανάγκη επέκτασης των δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) μετά το 2034 ως αναγκαίο συμπλήρωμα της βραδύτερης πορείας για σταδιακή κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων αρχής γενομένης το 2026.
 - Επιπλέον, είναι καίριας σημασίας να εξομαλυνθεί η πορεία σταδιακής κατάργησης των δωρεάν δικαιωμάτων αρχής γενομένης από το έτος 2028, προκειμένου να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη επιβάρυνση των βιομηχανιών κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

- Αμφότερα θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται επαρκώς στην αναθεώρηση της οδηγίας για το ΣΕΔΕ και του κανονισμού για τον ΜΣΠΑ.
- Η Αυστρία καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει τις αντίστοιχες προτάσεις το συντομότερο δυνατόν.
- **Διεθνή πιστωτικά μόρια υψηλής ποιότητας σύμφωνα με το άρθρο 6 της συμφωνίας του Παρισιού:**
 - Η Αυστρία στηρίζει την πρόταση να επιτραπεί η χρήση διεθνών πιστωτικών μορίων στο ΣΕΔΕ πριν από το 2036, βάσει αυστηρών περιβαλλοντικών κριτηρίων και κριτηρίων βιωσιμότητας.
 - Η πιθανή συμπερίληψη διεθνών πιστοποιητικών θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά στο πλαίσιο εκτίμησης επιπτώσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι ευθυγραμμίζεται με τους συνολικούς στόχους απανθρακοποίησης. Η πιθανή χρήση των εν λόγω πιστοποιητικών στο ΣΕΔΕ θα πρέπει να εξεταστεί χωρίς περιορισμούς.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

«Η Γερμανία στηρίζει τη μείωση των καθαρών εκπομπών κατά 90 % έως το 2040, όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υπό τρεις προϋποθέσεις:

1. Η συνεισφορά της Γερμανίας πρέπει να συνάδει με τον εθνικό κλιματικό στόχο της Γερμανίας για το 2040. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ο νέος κλιματικός στόχος της ΕΕ για το 2040 δεν πρέπει να οδηγήσει σε πρόσθετες απαιτήσεις ή υποχρεώσεις μείωσης για τους σχετικούς τομείς στη Γερμανία.
2. Ενσωμάτωση μόνιμων καταβοθρών στις πολιτικές της ΕΕ.
3. Συνεισφορά διεθνών πιστωτικών μορίων υψηλής ποιότητας που ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 3 ποσοστιαίες μονάδες του ενδιάμεσου στόχου για το 2040.

Επιπλέον, πρέπει να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία από τη διαρροή άνθρακα προκειμένου να διατηρηθεί η προστιθέμενη αξία μας.

Με βάση αυτές τις προϋποθέσεις, καθώς και ενόψει των επικείμενων τριμερών διαλόγων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες προτεραιότητες κατά τον σχεδιασμό της επικείμενης δέσμης μέτρων της ΕΕ για το κλίμα με ορίζοντα το 2040:

Πρώτον, τα διεθνή πιστοποιητικά σύμφωνα με το άρθρο 6 της συμφωνίας του Παρισιού θα πρέπει να χρησιμεύουν ως «δίκτυ ασφαλείας», ενώ το πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία του κλίματος θα διαμορφωθεί με στόχο τη μείωση κατά 90 %. Η δυνατότητα χρήσης διεθνών πιστοποιητικών θα πρέπει να εφαρμόζεται στους τομείς με τις μεγαλύτερες δυσκολίες όσον αφορά την επίτευξη των στόχων τους. Το ΣΕΔΕ θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη εν προκειμένω, αν και η άμεση χρήση διεθνών πιστοποιητικών για συμμόρφωση στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ δεν θα επιτρέπεται.

Δεύτερον, η τιμή αναφοράς για τον περιορισμένο ρόλο των πιστωτικών μορίων του άρθρου 6 θα πρέπει να αναφέρεται άμεσα στον ενδιάμεσο στόχο για το 2040. Αντιλαμβανόμαστε το άρθρο 4 παράγραφος 5 στοιχείο α) του τροποποιημένου νομοθετήματος της ΕΕ για το κλίμα υπό την έννοια ότι, αρχής γενομένης από το 2036, μπορεί να υπάρχει περιορισμένη συνεισφορά διεθνών πιστωτικών μορίων υψηλής ποιότητας στον κλιματικό στόχο για το 2040 βάσει του άρθρου 6 της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία έως το 2040 θα ανέρχεται σε ποσοστό έως και 3 % των καθαρών εκπομπών του 1990.

Τρίτον, η ενσωμάτωση μόνιμων αρνητικών εκπομπών —σε περιορισμένο βαθμό— στο ΣΕΔΕ πρέπει να γίνει κατά τρόπο που να διαφυλάσσει την ακεραιότητά του και να μην οδηγεί σε αδυναμία επίτευξης των αναγκαίων μειώσεων εκπομπών. Επιπλέον, η βιωσιμότητα των μόνιμων αρνητικών εκπομπών θα πρέπει να διασφαλιστεί.

Τέταρτον, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον κλιματικό στόχο για το 2040, εξακολουθούν να αναμένονται σχετικές εκπομπές στους τομείς του ΣΕΔΕ το 2040. Αντιλαμβανόμαστε την αιτιολογική σκέψη δα τέταρτη περίοδος υπό την έννοια ότι ο γραμμικός συντελεστής μείωσης στο ΣΕΔΕ της ΕΕ θα προσαρμοστεί από το 2036 και μετά, ώστε να αντικατοπτρίζει τις υπολειπόμενες εκπομπές σε σχετικούς τομείς που συμμορφώνονται με τη μείωση των εκπομπών κατά 90 % έως το 2040.

Πέμπτον, ο μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ) πρέπει να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι μη γραφειοκρατικός και αποτελεσματικός. Εν προκειμένω, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τις απλουστεύσεις που έχουν ήδη συμφωνηθεί στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων Omnibus. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να υποβάλει άμεσα κανονιστικές προτάσεις για μια ενιαία προσαρμογή όσον αφορά τις εξαγωγές προϊόντων που καλύπτονται από τον ΜΣΠΑ η οποία θα εφαρμοστεί σε επίπεδο ΕΕ και θα είναι σύμφωνη με τον ΠΟΕ. Εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματική προστασία από τη διαρροή άνθρακα μέσω του ΜΣΠΑ, η ανταγωνιστικότητα των προσανατολισμένων στις εξαγωγές βιομηχανιών θα πρέπει να συνεχίσει να ρυθμίζεται μέσω της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων.

Τέλος, η γερμανική κυβέρνηση στηρίζει την επέκταση του τομέα για αντιστάθμιση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

«Η Ουγγαρία δεν μπορεί να υποστηρίξει τον στόχο μείωσης των καθαρών εκπομπών κατά 90 % και, ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να στηρίξουμε τη γενική προσέγγιση. Ένα τέτοιο επίπεδο φιλοδοξίας δεν είναι συμβατό με τον στόχο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανθεκτικότητας της Ευρώπης. Χωρίς ρεαλιστικές και αποτελεσματικές ευνοϊκές συνθήκες, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος οι ευρωπαϊκές εταιρείες να μεταφέρουν την παραγωγή και τις εκπομπές τους εκτός της Ένωσης, με αποτέλεσμα την αποβιομηχανοποίηση, την απώλεια θέσεων εργασίας και την αυξημένη εξάρτηση από εξωτερικούς παράγοντες, υπονομεύοντας παράλληλα τις προσπάθειες μείωσης των εκπομπών.

Η πρόταση δεν βασίζεται σε επικαιροποιημένη εκτίμηση επιπτώσεων που να αντικατοπτρίζει τις πρόσφατες σημαντικές γεωπολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Δεν έχει υποβληθεί καμία ανάλυση σε επίπεδο κρατών μελών, γεγονός που σημαίνει ότι οι διαφοροποιημένες επιπτώσεις στα κράτη μέλη παραμένουν άγνωστες. Ως εκ τούτου, η κατάσταση είναι παρόμοια με αυτή της έγκρισης της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 %· η ευρωπαϊκή οικονομία πρέπει να προσαρμοστεί στα μέτρα για το κλίμα και όχι το αντίστροφο.

Μολονότι υποστηρίζουμε τη φιλοδοξία για το κλίμα, ζητούμε μια ρεαλιστική, προσγειωμένη προσέγγιση και πιστεύουμε ότι η συνετή επιλογή θα ήταν να ξεκινήσουμε από έναν χαμηλότερο στόχο, ο οποίος θα αντικατοπτρίζει την οικονομική μας πραγματικότητα. Η δέσμευσή μας όσον αφορά τη φιλοδοξία καταδεικνύεται επίσης από τα επιτεύγματά μας, καθώς η Ουγγαρία έχει ήδη επιτύχει μείωση των εκπομπών κατά 48 % σε σύγκριση με το 1990, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Την ίδια στιγμή, ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν σημειώσει συγκρίσιμη πρόοδο, με αποτέλεσμα να εγείρεται το ερώτημα πώς μπορεί να επιτευχθεί ο συλλογικός στόχος με δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο. Όλοι μας είμαστε υπεύθυνοι για τους πολίτες μας. Υπό την έννοια αυτή, ζητούμε τα κράτη μέλη που με τις ψήφους τους επέστησαν την προσοχή του Συμβουλίου στο ανέφικτο του στόχου του 90 % να μην θεωρηθούν υπεύθυνα για την ενδεχόμενη αποτυχία του στόχου της ΕΕ για το 2040. Τα πρώιμα επιτεύγματα θα πρέπει να αναγνωριστούν δεόντως στο επικείμενο πλαίσιο.

Επιπλέον, δεδομένων των σημαντικών αβεβαιοτήτων στον τομέα LULUCF και του ρυθμού υιοθέτησης των τεχνολογικών απορροφήσεων άνθρακα, δεν είναι σκόπιμο να βασίζεται ο δεσμευτικός στόχος καθαρής μείωσης των εκπομπών σε παραδοχές σχετικά με τις καταβόθρες.

Παρά το γεγονός ότι διαπιστώνουμε ορισμένες βελτιώσεις στο συμβιβαστικό κείμενο, ιδίως όσον αφορά τη ρήτρα αναθεώρησης/επανεξέτασης, οι αλλαγές αυτές παραμένουν ανεπαρκείς. Εξακολουθούν να υφίστανται πολλά ανοικτά ερωτήματα όσον αφορά τη μεθοδολογία, την εφαρμογή και την ευρωστία του πλαισίου.

Επιπλέον, μέτρα όπως το ΣΕΔΕ2 αναμένεται να επιδεινώσουν την κατάσταση αυξάνοντας το κόστος για τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις, με κίνδυνο πρόκλησης κοινωνικής αντίδρασης και μείωσης της δημόσιας στήριξης για την πολιτική για το κλίμα, χωρίς να οδηγούν παράλληλα σε σημαντικές μειώσεις των εκπομπών.

Τέλος, εκφράζουμε τη λύπη μας για το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις για έναν τόσο θεμελιώδη φάκελο διεξήχθησαν υπό σημαντική πίεση χρόνου, συνθήκη η οποία δεν είναι κατάλληλη για τη λήψη απόφασης τέτοιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής σημασίας. Μια ισορροπημένη, τεκμηριωμένη και αξιόπιστη προσέγγιση είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι το πλαίσιο για το 2040 παραμένει ρεαλιστικό, κοινωνικά αποδεκτό και συνεπές με τους στόχους ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ

«Παρότι υποστηρίζει το κείμενο της γενικής προσέγγισης του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, η Λετονία θα ήθελε να τονίσει τις ακόλουθες πτυχές, οι οποίες θα είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση της μετάβασης σε ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα στη χώρα μας.

Απαιτείται λεπτομερής εκτίμηση επιπτώσεων κατά την ανάπτυξη και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το μελλοντικό νομοθετικό πλαίσιο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το βάρος των μειώσεων των εκπομπών κατανέμεται δίκαια και είναι εκτελεστό σε όλα τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών τους συνθηκών, της δομής των εκπομπών και του δυναμικού μείωσης των εκπομπών κάθε τομέα, ιδίως των πτυχών του LULUCF, συμπεριλαμβανομένων της πολύπλοκης φύσης και του υψηλού εγγενούς δυναμικού εκπομπών των οργανικών εδαφών, καθώς και των γεωπολιτικών προκλήσεων.

Αντιλαμβανόμαστε σαφώς ότι η βιώσιμη βιοενέργεια παραμένει μέρος του χαρτοφυλακίου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, χωρίς να δημιουργεί πρόσθετες επιβαρύνσεις και περιορισμούς στη χρήση της, ιδίως όσον αφορά τους πόρους που αποκτώνται εντός της ΕΕ, όπου εφαρμόζεται μια βιώσιμη προσέγγιση για τη διαχείριση των δασών.

Κατανοούμε τη ρήτρα επανεξέτασης που κατοχυρώνεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα ως μηχανισμό επανεξέτασης του συνολικού στόχου, στην περίπτωση που τα στοιχεία δείχνουν ότι τα πραγματικά επιτεύγματα όσον αφορά την υλοποίηση αποκλίνουν από την επιθυμητή πορεία προς την επίτευξη του στόχου για το 2040.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

«Η Λιθουανία υποστηρίζει την έγκριση της γενικής προσέγγισης σχετικά με την τροποποίηση του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα.

Ωστόσο, η Λιθουανία θεωρεί σημαντική τη διασφάλιση επαρκών συνθηκών και δυνατοτήτων ευελιξίας —στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ρητή αναφορά στα μέτρα της ΕΕ για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων και για την εξασφάλιση της δημόσιας αποδοχής μετά το 2032, έτος λήξης της ισχύος του Κοινωνικού Ταμείου για το κλίμα— με τις οποίες θα καταστεί δυνατό για τα κράτη μέλη να επιτύχουν τον κλιματικό στόχο για το 2040, καθώς και τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας καινοτόμων τεχνολογιών σε όλα τα κράτη μέλη.

Επιπλέον, η Λιθουανία τονίζει τη σημασία της ύπαρξης πολλαπλών στόχων στους τομείς της γεωργίας και της χρήσης γης, ενώ παράλληλα επισημαίνει την περιορισμένη δυνατότητά τους να μετριάσουν την κλιματική αλλαγή καθώς και την ευαισθησία τους σε φυσικά φαινόμενα. Επίσης, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της επισιτιστικής ασφάλειας της ΕΕ, της ανταγωνιστικότητας του τομέα και των πολύ φιλόδοξων κλιματικών στόχων.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η δέσμη νομοθετικών μέτρων που θα παρουσιαστεί το 2026, και μέσω της οποίας θα υλοποιηθεί ο κλιματικός στόχος της ΕΕ για το 2040, περιλαμβάνει οικονομικά συμφέροντες στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τους τομείς της γεωργίας και της χρήσης γης. Χωρίς την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων και αποτελεσματικών μέτρων στήριξης, ιδίως χρηματοδοτικών μέσων, οι φιλόδοξες δεσμεύσεις της ΕΕ για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση του κόστους παραγωγής και των τιμών των τροφίμων, καθώς και σε κινδύνους για την επισιτιστική ασφάλεια.

Η άνιση μεταχείριση των αγροτών της ΕΕ, όταν δεν διασφαλίζεται η σύγκλιση των άμεσων ενισχύσεων, αυξάνει περαιτέρω τον κίνδυνο στρέβλωσης της αρχής του θεμιτού ανταγωνισμού στον γεωργικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, η Λιθουανία καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει με ποιους τρόπους μπορεί να εξασφαλίσει καλύτερα αποτελεσματικές τεχνολογίες και εργαλεία με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργικής ανάπτυξης, βελτιστοποιώντας παράλληλα τη συμβολή του τομέα στη μείωση και την απορρόφηση αερίων του θερμοκηπίου μέσω της βιώσιμης χρήσης της γης και της αναδάσωσης.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

«Η Σλοβακική Δημοκρατία είναι προσηλωμένη στις προσπάθειες απανθρακοποίησης και στον στόχο της ΕΕ για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η Σλοβακική Δημοκρατία εκπληρώνει ήδη τον στόχο της για την απανθρακοποίηση έως το 2030. Το ενεργειακό μας μείγμα είναι απαλλαγμένο από εκπομπές μετά τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα. Με την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας κατά νου, πιστεύουμε ότι οι στόχοι μείωσης των εκπομπών θα πρέπει να καταστούν πιο ρεαλιστικοί και όχι αυστηρότεροι. Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι απανθρακοποίησης πρέπει να καθοριστούν με τον σωστό τρόπο, με την ανάληψη ισχυρής πολιτικής ευθύνης και με ένα αρραγές ευνοϊκό πλαίσιο. Η διαδικασία καθορισμού του κλιματικού στόχου για το 2040 είναι στρατηγικής σημασίας. Μετά από σαφή έκκληση των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της Σλοβακικής Δημοκρατίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διεξήγαγε πολιτική συζήτηση και παρείχε κατευθυντήριες γραμμές τον Οκτώβριο του 2025. Ωστόσο, δεν επιτεύχθηκε συμφωνία επί συγκεκριμένου επιπέδου για τον κλιματικό στόχο για το 2040, γεγονός που αντικατοπτρίζει την πολυπλοκότητα του ζητήματος.

Η Σλοβακική Δημοκρατία θεωρεί ότι το προτεινόμενο επίπεδο του 90 % που έχει τεθεί ως στόχος είναι υπερβολικά φιλόδοξο. Λαμβάνοντας υπόψη το τρέχον γεωπολιτικό πλαίσιο, τη μείωση των φυσικών καταβροθών άνθρακα και τον ρυθμό της τεχνολογικής προόδου, η σκοπιμότητα ενός τέτοιου στόχου εγείρει εύλογες ανησυχίες. Για τον λόγο αυτόν, η Σλοβακική Δημοκρατία δεν μπορεί να συμφωνήσει με τη γενική προσέγγιση σχετικά με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα.

Η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας πρέπει να διατηρηθεί και να αντικατοπτρίζεται σε όλες τις επικείμενες νομοθετικές και μη νομοθετικές προτάσεις. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου 2025, ζητούμε να επιδιωχθεί η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο. Το πρόγραμμα εργασιών της Επιτροπής για το 2026, το οποίο δημοσιεύθηκε πρόσφατα και περιλαμβάνει μόνο ένα νέο πλαίσιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εγείρει ανησυχίες εν προκειμένω. Μολονότι υποστηρίζουμε πλήρως τη φιλοδοξία να επιταχυνθεί η ενεργειακή μετάβαση, η Σλοβακική Δημοκρατία θεωρεί ότι η συνέχιση μετά το 2030 των πλαισίων που ορίζονται στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση ούτε είναι αναγκαία ούτε συνάδει με την προτεινόμενη διατύπωση του άρθρου 4 παράγραφος 5 του αναθεωρημένου ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα. Η Σλοβακική Δημοκρατία πιστεύει ότι το πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2030 θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει μια ισορροπημένη και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση για την απανθρακοποίηση, στηρίζοντας την ανάπτυξη όλων των λύσεων μηδενικών και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών χωρίς να περιορίζεται το δικαίωμα των κρατών μελών να επιλέγουν το δικό τους ενεργειακό μείγμα.

Η Σλοβακική Δημοκρατία στηρίζει την ενισχυμένη ευελιξία εντός και μεταξύ τομέων και μέσω των που προτείνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 στοιχείο γ). Κατά την αντίληψή μας, μπορεί να επιτραπεί στα κράτη μέλη να αποκλίνουν από ορισμένους επιμέρους στόχους (π.χ. στόχους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή την ενεργειακή απόδοση), υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνονται οι συνολικοί στόχοι τους όσον αφορά την απανθρακοποίηση. Αυτή η προσέγγιση υποστηρίζει μια πιο προσαρμοσμένη και οικονομικά αποδοτική πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα, η οποία αντικατοπτρίζει τα δικαιώματα των κρατών μελών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, καθώς και τις εθνικές ιδιαιτερότητες και ικανότητες.

Η Σλοβακική Δημοκρατία πιστεύει ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί έναν προσεκτικά ισορροπημένο συμβιβασμό μεταξύ αλληλεγγύης και οικονομικής αποδοτικότητας. Διασφαλίζει ότι, ενώ όλα τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην κοινή φιλοδοξία για το κλίμα, οι προσπάθειές τους είναι ανάλογες της οικονομικής τους ικανότητας. Στο πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2030, πρέπει να αναγνωριστεί ότι οι θεμελιώδεις συνθήκες, οι οποίες δικαιολόγησαν την τρέχουσα ισορροπία μεταξύ των προαναφερόμενων αρχών, παραμένουν οι ίδιες. Οι οικονομικές ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών παραμένουν σημαντικές, όπως και οι διαφορές στην ενεργειακή ένταση, την τεχνολογική ικανότητα και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Για τις χώρες με χαμηλότερο ΑΕΠ, το σχετικό κόστος της ενεργειακής μετάβασης εξακολουθεί να είναι σημαντικά υψηλότερο. Στο πλαίσιο αυτό, οι προσπάθειες των κρατών μελών πρέπει να βασίζονται στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ και στην αρχή της αλληλεγγύης, προκειμένου να αποφευχθεί η μετατόπιση του βάρους της μετάβασης προς τα κράτη μέλη με χαμηλότερα εισοδήματα και πιο περιορισμένες δημοσιονομικές και επενδυτικές ικανότητες. Μια δυσανάλογη κατανομή των προσπαθειών ενέχει τον κίνδυνο αύξησης του επιπέδου ενεργειακής φτώχειας και διάβρωσης της ανταγωνιστικότητας, ιδίως σε περιφέρειες που εξαρτώνται από παραδοσιακούς βιομηχανικούς τομείς.

Οι φυσικές καταβόθρες εξακολουθούν να αποτελούν κρίσιμο κομμάτι των προσπαθειών μας για απανθρακοποίηση. Ωστόσο, η συμβολή τους εξαρτάται από διάφορα στοιχεία που δεν μπορούν να επηρεαστούν από τα κράτη μέλη, όπως οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών διαταραχών. Επιπλέον, σε κάθε κράτος μέλος επικρατούν εθνικές συνθήκες που επηρεάζουν τη δυνατότητα να υπάρχουν φυσικές καταβόθρες, όπως η ηλικιακή διάρθρωση των δασών και η ανάγκη για βιώσιμη διαχείριση των δασών. Η Σλοβακική Δημοκρατία τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι συνέργειες με τη βιοποικιλότητα και να διασφαλιστεί ότι οι προσπάθειές μας για απανθρακοποίηση δεν θα έρχονται σε άμεση αντίθεση με τους στόχους του νομοθετήματος για την αποκατάσταση της φύσης και με τον στόχο της αποκατάστασης και της διατήρησης της βιοποικιλότητάς μας.

Η χρηματοδότηση της μετάβασης παραμένει εξίσου σημαντική. Στο πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2030, η Επιτροπή ενισχύει τα χρηματοδοτικά μέσα εντός και εκτός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, του Ταμείου Καινοτομίας, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα.

Το νέο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς (ΣΕΔΕ2) εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας για τη Σλοβακική Δημοκρατία. Οι κοινωνικές επιπτώσεις υπερβαίνουν κατά πολύ τα περιβαλλοντικά οφέλη του νέου συστήματος, τα οποία, συγκριτικά, είναι αμελητέα. Το ψήφισμα του Εθνικού Κοινοβουλίου της Σλοβακικής Δημοκρατίας της 28ης Οκτωβρίου 2025 ενθαρρύνει την Επιτροπή να υποβάλει αναθεώρηση του συστήματος ΣΕΔΕ2 με στόχο τη μείωση των αρνητικών του επιπτώσεων. Επιπλέον, και σύμφωνα με το άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) —το οποίο απαιτεί η περιβαλλοντική δράση της ΕΕ να λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων μεταξύ των κρατών μελών και να διασφαλίζει ότι τα μέτρα δεν είναι υπερβολικά επαχθή— η Σλοβακική Δημοκρατία αντιτίθεται σθεναρά στην έναρξη λειτουργίας του συστήματος το 2027.

Η Σλοβακική Δημοκρατία καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει σύντομα τους κανονισμούς για τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των αυτοκινήτων, των ημιφορτηγών και των βαρέων οχημάτων. Απαιτείται μια πιο ευέλικτη, τεχνολογικά ουδέτερη και ρεαλιστική προσέγγιση για την επίτευξη πραγματικών μειώσεων των εκπομπών, τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Δεδομένου ότι οι παρόντες στόχοι δεν αντικατοπτρίζουν πλήρως την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, η Σλοβακική Δημοκρατία καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τον ρόλο των καυσίμων μηδενικών και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στη μετάβαση σε οδικές μεταφορές μηδενικών εκπομπών μετά το 2030, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών καυσίμων και των βιώσιμων βιοκαυσίμων, δηλαδή μέσω της θέσπισης συντελεστή διόρθωσης άνθρακα. Ταυτόχρονα, η υιοθέτηση ηλεκτρικών οχημάτων μπαταρίας (BEV) παραμένει περιορισμένη σε πολλά κράτη μέλη, γεγονός που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα οι κατασκευαστές αυτοκινήτων να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όσον αφορά την επίτευξη των καθορισμένων στόχων και, τελικά, κίνδυνο επιβολής κυρώσεων. Ως εκ τούτου, η Σλοβακική Δημοκρατία καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει μηχανισμό συμμόρφωσης με βάση τον μέσο όρο και για τους στόχους του 2030 και του 2035.»

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δήλωση 1

«Κατά την προετοιμασία **των εκτιμήσεων επιπτώσεων για το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα μετά το 2030**, και ιδίως τυχόν στόχων και προσπαθειών για τα κράτη μέλη μετά το 2030, η Επιτροπή θα ακολουθήσει το πλαίσιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας και τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

Ειδικότερα, η Επιτροπή προτίθεται να παράσχει παρόμοιο επίπεδο λεπτομέρειας με τις εκτιμήσεις επιπτώσεων για τη “δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 %” και είναι έτοιμη να ανταλλάξει εγκαίρως με τα κράτη μέλη μεθοδολογίες και ποσοτικές εισροές για να τα στηρίξει στη διενέργεια των δικών τους ειδικών ανά χώρα αναλύσεων.

Κατά την κατάρτιση των εν λόγω στόχων και προσπαθειών, η Επιτροπή προτίθεται επίσης να αντικατοπτρίζει δεόντως **τόσο την οικονομική αποδοτικότητα όσο και την αλληλεγγύη**, ώστε να μπορούν οι συννομοθέτες να συζητούν και να επιτυγχάνουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ των αρχών αυτών όταν συμφωνούν σχετικά με τους στόχους.»

Δήλωση 2

«Όπως αναφέρεται στην επιστολή της προέδρου κ. φον ντερ Λάιεν προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το ΣΕΔΕ2 θα πρέπει να εισαχθεί σταδιακά και ομαλά. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να προτείνει αναθεώρηση των βασικών στοιχείων του πλαισίου εφαρμογής του ΣΕΔΕ2 για την εξομάλυνση της έναρξης ισχύος του ΣΕΔΕ2, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της παραγράφου 47 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Οι σχετικές προτάσεις θα εγκριθούν φέτος και θα αντιμετωπίσουν τις ανησυχίες για υπερβολικά υψηλές ή ασταθείς τιμές, θα διασφαλίσουν την ομαλή έναρξη της αγοράς και την προβλέψιμη πορεία των τιμών μέσω ενός ισχυρότερου συστήματος σταθεροποίησης των τιμών.

Η Επιτροπή θα προτείνει ένα ισχυρότερο σύστημα σταθεροποίησης των τιμών, ιδίως με περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς του ΣΕΔΕ2, ενώ διερευνά επίσης τη δυνατότητα των κρατών μελών να επισπεύσουν την καταβολή των εσόδων του ΣΕΔΕ2, σε συνεργασία με την ΕΤΕπ, προκειμένου να στηρίζουν τα νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος όσο το δυνατόν νωρίτερα στη μείωση των εξόδων τους για θέρμανση και μετακίνηση. Επιπλέον, τα έσοδα που προκύπτουν από την τιμολόγηση του άνθρακα, τα οποία διοχετεύονται μέσω του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, θα συμβάλουν σε τέσσερις διακριτούς τομείς: αντιμετώπιση της φτώχειας στους τομείς της ενέργειας και των μετακινήσεων, χρήση καθαρής τεχνολογίας παραγόμενης στην ΕΕ, μείωση της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα και επίτευξη των στόχων μας για το κλίμα.

Η μετάβαση πρέπει να είναι δίκαιη και ισότιμη, με προστασία και στήριξη ιδίως των ευάλωτων νοικοκυριών, των μικρών επιχειρήσεων και των περιφερειών που είναι περισσότερο εκτεθειμένες σε διαρθρωτικές αλλαγές.»